

Atatürk - İorga Dönemi Türk-Romen Kültür İlişkileri Çalıştayı
Ankara, 17.04.2008

Prof. Dr. Osman HORATA
Açış Konuşması

Bu çalıştay bilimsel bir toplantı. Ama benim için bilimsel anlamının ötesinde daha farklı anlamlar ifade ediyor. Şu an ben, uzun bir aradan sonra, kalbinin bir köşesinde silinmez izler bırakan dostlarıma yeniden kavuşmanın heyecanını ve bu heyecana Atatürk Kültür Merkezi başkanı olarak ev sahipliği yapmanın gururunu yaşıyorum.

Romanyalı dostlarımız, bizlerin ülkelerindeki hizmetlerimizi unutmamışlar. Sağ olsunlar. Bu güzel buluşma için, uzaklardan gelip toplantımızı onurlandıran siz dostlarıma en içten teşekkürlerimi ve saygılarımı sunarım. Türkiye'den değerli arkadaşlarım da, bu toplantıya değerli birikimleriyle katkılarını esirgemediler. Onlara da şahsım ve kurumum adına teşekkür ederim.

Biliyorsunuz Mustafa Kemal Atatürk, sadece Türk ulusunun değil, birçok ulusun kaderini değiştiren, İngiliz Başvekili Lloyd George'nin deyimiyle, asırların pek nadir yetiştirdiği, o da Türk ulusuna nasip olan, 20. asrın dehalarından biridir. O, sadece siyasi ve askerî bir kişilik değil, tarih ve kültür konularında düşünen, yazan, araştıran entelektüel bir kişiliktir.

Nicolae Iorga da, çok yönlü bir düşünür, tarihçi ve devlet adamı... Hepinizin bildiği gibi, o tarih yazımında Hammer'den sonra Batı'da yetişen en önemli tarihçi olarak tanınır. Iorga, sadece bir tarihçi değil, Türklerin Batı'da doğru tanıtılmasında önemli katkıları olan, bizlerin güvenini ve takdirini kazanmış; ülkesinde, meclis başkanı, başbakan gibi önemli görevlerde bulunmuş bir devlet adamıdır.

Onun adını taşıyan Iorga tarih Enstitüsü de, Türk tarih araştırmalarına önemli katkılarda bulunmuştur. Mihail Guboğlu, Mustafa Mehmed ve şu an aramızda bulunan Mihai Maxim ve Tahsin Cemil, Iorga'nın izinden giden, değerli bilim adamları, değerli tarihçilerdir. Atatürk Kültür Merkezi olarak, Iorga'ya, bir toplantıyla da olsa vefa borcumuzu yerine getirebilmekten ve Türk, Romen tarihçilerini buluşturabilmekten büyük bir mutluluk duyuyoruz.

Bilindiği gibi, Batı'da önce egzotik bir merak şeklinde Uzak-Doğu ve Sinoloji araştırmalarının bir yan dalı olarak başlayan Türkoloji çalışmaları; Türklerin dünya siyasi tarihinde kazandığı role paralel olarak daha da gelişmiş, Yakın-Doğu ve Oryantalizm incelemelerinin önemli bir disiplini hâline gelmiştir.

İlk olarak, Fransa'da başlayan bu çalışmalar, 19 ve 20. yüzyıllarda Rusya başta olmak üzere önemli gelişmeler göstermiştir. Romanya'daki Türkoloji çalışmaları da, 20. asrın ikinci yarısından itibaren sistemli bir şekilde başlamakla birlikte; çok daha eskilere uzanan tarihî bir geçmişe sahiptir. Çünkü Türklerle Romenler, tarih boyunca çok yakın münasebetler içinde olmuş iki ulustur. Gerek bu siyasi ilişkiler gerekse bölgede oluşan yoğun Türk nüfusu, iki toplum arasında karşılıklı bir dostluk ve güven duygusu oluşturmuştur. Bu atılan güçlü temeller üzerinde, Türkiye ve Romanya arasındaki iyi ilişkiler her geçen gün gelişerek devam etmektedir.

Bu toplantımızın da, bu güven ve dostluk duygusunun bir göstergesi olduğuna inanıyor; Atatürk Kùltür Merkezi olarak, Romanya'daki meslektaşlarımızla dostluk ve işbirliğini geliştirecek her türlü faaliyete açık olduğumuzu belirterek; bu güzel toplantının mimarlarına, başta sayın Maxim olmak üzere, siz değerli bilim adamlarına ve toplantının organizasyonunda emeği geçen mesai arkadaşlarıma en içten teřekkùrlerimi sunarım.